

Ο Μ Ι Λ Ι Α
ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
Κ. Κ. Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Υ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ ΑΥΤΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΟΝΗΝ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
(17 Ὀκτωβρίου 2013)

Ὅσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρίτα κύριε Ἱερεμία, Ἠγούμενε τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίου Παντελεήμονος,

Ὅσιώτατοι πατέρες καὶ ἀδελφοί,
Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Δοξολογίαν ἀναπέμπομεν τῷ Θεῷ, ὅτι ἠξίωσεν ἡμᾶς νὰ πραγματοποιήσωμεν διακαῆ ἐπιθυμίαν καὶ τῆς ἡμετέρας Μετριότητος ἀλλὰ καὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ πατέρων τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱερᾶς Μονῆς ὅπως ἐπισκεφθῶμεν αὐτήν καὶ προσκυνήσωμεν τὸν μεγαλομάρτυρα καὶ ἱαματικὸν Παντελεήμονα καὶ εὐλογήσωμεν τὸν μοναχικὸν ἄθλον σας, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ σωτηρίαν ψυχῶν.

Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν τιμητικὴν καὶ φιλοπάτορα ὑποδοχὴν σας, μαρτυροῦσαν τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην σας πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἐπισκόπου σας καὶ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἢ ὅποια, καθὼς καὶ τὰ εὐλαβῆ αἰσθήματά σας, μᾶς συγκινοῦν, θὰ κομίσωμεν δὲ τὰς ἐντυπώσεις ἡμῶν εἰς Φανάριον, ὡς πολύτιμον καὶ ἐνισχυτικὴν ἀνάμνησιν.

Ἡ ἐπίσκεψις ἡμῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν σας πεπεύσμεθα ὅτι ἐνισχύει τοὺς μακραίωνα ἱεροὺς δεσμοὺς τοῦ Ἱεροῦ Ἄθω μὲ τὴν Μητέρα Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας πολύτιμος κληροῦχία εἶναι τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐκ τοῦ ὁποίου πολλαὶ φυλαὶ καὶ γλώσσαι καὶ ἔθνη ἀντλοῦν πίστιν, παραμυθίαν, δύναμιν, ἔμπνευσιν, ζωὴν, ἐλπίδα.

Εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν σας, ἅγιε Καθηγούμενε, κατὰ τὸ Πατριαρχικὸν Σιγίλλιον τοῦ προκατόχου ἡμῶν Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Β', ἐγκαταβιοῦν μοναχοί, προερχόμενοι ἐκ τῆς ὁμοδόξου χώρας τῆς Ρωσσίας, ὁμοῦ μετὰ ἐλλήνων καὶ ἄλλης ἐθνικῆς καταγωγῆς πατέρων. Ἰδιαίτερος, ὁ ρωσικὸς λαὸς ἐξ ἀρχῆς τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ διετήρησε διὰ τὴν χειραγωγήσασαν αὐτὸν πρὸς τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ κρατύνασαν αὐτὸν ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης, ἀνάλογα πρὸς τὴν ἀνυπόκριτον καὶ πηγαίαν

ευλάβειαν αὐτοῦ καὶ εὐσέβειαν. Ἡ ἴδια διάθεσις χαρακτηρίζει αὐτὸν καὶ ἔναντι τοῦ Περιβολίου τῆς Θεοτόκου, τῆς μικρᾶς ταύτης ἔσχατιᾶς τῆς εὐλογημένης μακεδονικῆς γῆς, τὴν ὁποίαν οἱ πιστοὶ βασιλεῖς τῶν Ρωμαίων ἀφιέρωσαν εἰς τὴν μοναστικὴν ἄσκησιν, ἐπευλογούντων καὶ ἐνισχυόντων καὶ πνευματικῶς καθοδηγούντων τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα ὑμνῆται καὶ δοξάζεται ἡ ἀρχὴ τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἡ Κυρία Θεοτόκος, καὶ ἀφιερῶται πᾶσα ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἐλπίς τῆς σωτηρίας τῶν ἐν αὐτῷ ἐνοικούντων εἰς τὸν Κύριον.

Ἀληθῶς, ὁ εὐλαβῆς ρωσικὸς λαὸς τυγχάνει εὐγνώμων εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, γνωρίζων ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἔλαβε τὴν ἀρχὴν του καὶ ὁ ἐν Ρωσσίᾳ μοναχισμὸς, ὁ ὁποῖος τοσοῦτους μεγάλους ἀγίους καὶ γνησίους μιμητὰς τοῦ Χριστοῦ ἀνέδειξεν, ὡς τὸν "Ἡγούμενον" τῆς Ρωσσίας ὄσιον Σέργιον τοῦ Ραντονέζ, καὶ τὸν "Γέροντα" καὶ πνευματικὸν παραμυθητὴν αὐτῆς ὄσιον Σεραφεῖμ τοῦ Σαρώφ. Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ὁ Ἐσφιγμενίτης, ἰδρυτὴς τῆς Λαύρας τῶν σπηλαίων ἐν Κιέβω, ἀποτελεῖ τὸν θεμελιωτὴν τοῦ μοναχισμοῦ ἐν Ρωσσίᾳ, μετενεγκὼν εἰς αὐτὴν ὕδωρ διαυγές καὶ κρυστάλλινον ἐκ τῶν καθαρῶν πηγῶν τοῦ Ἄθωνος διὰ τὴν κορέσῃ τὴν δῆψαν τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ διὰ τὸν Θεόν, μέσα ἀπὸ τὸν μοναστικὸν στίβον, ὀρθῶς καὶ καλῶς ὀργανωμένον.

Ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ πρώτου κοινοβιάρχου τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἰδρυτοῦ τῆς Μεγίστης Λαύρας Ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς τὸν ἀγιορειτικὸν μοναχισμὸν τὸν οὐσιαστικὸν αὐτοῦ ὑπερεθνικὸν πνευματικὸν χαρακτήρα, συναγαγὼν πέριξ αὐτοῦ πλῆθος «ἐκ παντοδαπῶν ἐθνῶν, γλωσσῶν, γενῶν, πόλεων, οὐ τῶν ἔγγιστα μόνον καὶ προσοικούντων, ἀλλὰ καὶ τῶν πόρρω καὶ ἀπωτάτω, ἀπὸ τε Ρώμης αὐτῆς, Ἰταλίας, Καλαβρίας, Ἀμάλφης, Ἰβηρίας, Ἀρμενίας καὶ τῶν ἔτι τούτων ἐνδοτέρω...», οἱ οἰκισταὶ τοῦ τόπου τούτου ἐδέχθησαν μοναστὰς ἐξ ὅλων τῶν ὀρθοδόξων ἐθνῶν τῆς τότε χριστιανικῆς βυζαντινῆς οἰκουμένης. Μοναδικὴν δὲ προϋπόθεσιν ἔθετον τὴν κοινὴν πίστιν καὶ τὸ δόγμα καὶ τὴν τήρησιν καὶ σεβασμὸν τῶν ἀρχῶν καὶ κανόνων τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ γενικώτερον καὶ τῆς ἀγιορειτικῆς μοναστικῆς τάξεως καὶ παραδόσεως εἰδικώτερον.

Ἄλλωστε, τοῦτο δὲν εἶναι καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ; Ὡς λίαν χαρακτηριστικῶς τὸ ἐκφράζει ὁ ἐν τῇ Μονῇ σας τὸν καλὸν ἀγῶνα ἐργασάμενος καὶ στεφανωθείς ὄσιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης, ὅστις, κατὰ τὸν βιογράφων αὐτοῦ γνωστὸν Γέροντα Σωφρόνιον, οὐδεμίαν διάκρισιν ἐποίει μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, εἰ μὴ μόνον εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐγνώρισαν τὸν Χριστὸν καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν τὸν ἐγνώρισαν.

Ἡ ἱερὰ αὕτη Μονὴ τοῦ «ὑψηλοῦ ταῖς ἐλάφοις» τούτου «Ὁρους», ἣτις προέκυψε ἐκ τῆς ἐνώσεως ἐν ἔτει 1169 τῆς Μονῆς τοῦ Ξυλουργοῦ καὶ τῆς ἐγκαταλελειμμένης Μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἢ

Θεσσαλονικέως, κατέστη «πέτρα καταφυγῆς» τοῖς ἐκ Ρωσσίας ἐνταῦθα καταφεύγουσι «λαγωοῖς» (Ψαλμ. 103, 18). Ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, διὰ σιγίλλιου τοῦ προκατόχου τῆς ἡμῶν Μετριότητος Πατριάρχου Ἰωακείμ Β΄ ἐν ἔτει 1875, ὥρισεν ὅπως ἐν τῇ Μονῇ σας διαβιοῦν ἐκ Ρωσσίας μοναχοὶ ὁμοῦ μετὰ ἐλλήνων ἐξ ἡμισείας, τηρῶνται πᾶσαι αἱ παραδόσεις τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀλλὰ καὶ οἱ ὄροι τοῦ Πατριαρχικοῦ ἐκείνου Σιγίλλιου, τοὺς ὁποίους προτρεπόμεθα καὶ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν ταύτην ἵνα εὖ καὶ καλῶς τηρήτε, ὥστε νὰ προκόπητε ἐν ἀληθείᾳ καὶ εἰρήνῃ, νὰ μὴ παρατηρῶνται ἀταξίαι καὶ ἐνέργειαι, προκαλοῦσαι μὲν λύπην εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἐμποδίζουσαι δὲ ὑμᾶς, τέκνα, εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ μοναχικοῦ δολίχου, μακρὰν ἐθνικιστικῶν καὶ ἄλλων βλέψεων, καταδικασθεισῶν οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τοῦ ἔτους 1872, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς παραδόσεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Εἶναι γνωστὰ τὰ γεγονότα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἀναφερθῶμεν. Καλοῦμεν, λοιπόν, ἅπαντας εἰς συμπορείαν πρὸς τὰ τεθεσπισμένα, ἀναλλοιώτως ὀρθόδοξα, ὑπερφυλετικά, Ἁγιορείτικα καὶ κανονικά, ἵνα «ζωὴν ἔχητε καὶ περισσὸν ἔχητε».

Γνωστὸν ἔστω, ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, φύσει καὶ θέσει οἰκουμενική, ἐσεβάσθη καὶ ἐτίμησε πάντοτε τὰς ποικίλας ἐθνικὰς μορφὰς καὶ γλώσσας, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπόλλυται τὸ κύριον καὶ τὸ καίριον, ὁ βασικὸς ἰστός, ὁ ἐδραζομένος εἰς τὰ θεμέλια τῆς διδασκαλίας τῶν πατέρων καὶ τοῦ κηρύγματος τῶν ἀποστόλων.

Ἡ ἀνάδειξις μεγάλων πνευματικῶν ἀναστημάτων ἐν τῇ Ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ, μὲ ἀποκορύφωσιν κατὰ τοὺς ἐσχάτους ἡμῶν καιροὺς τοὺς δύο περιλάμπρους φωστήρας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ στερεώματος, τὸν ὄσιον Σιλουανὸν καὶ τὸν θεόσοφον Γέροντα Σωφρόνιον, εἶναι ἀπόρροια τοῦ πνεύματος τούτου τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ μεταφυτευθέντος εἰς τὸν Ἱερὸν Ἄθωνα, ἔνθα ἔδωκε «καρπὸν ἑκατονταπλασίονα».

Πρότυπον διὰ πάντας τοὺς Ἁγιορείτας ἀσφαλῶς ἀποτελεῖ ἡ χρυσῆ περίοδος τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ, ὁ ἠσυχασμὸς τοῦ 14ου αἰῶνος, μὲ κυρίους ἐκπροσώπους τοὺς δύο Ἁγιορείτας Γρηγορίους, Σιναῖτην καὶ Παλαμᾶν. Κατὰ τὴν εὐλογημένην ἐκείνην περίοδον πλήθη μοναστῶν κατώκησαν τὸν τόπον τοῦτον, διὰ μηδὲν ἕτερον μεριμνῶντες εἰ μὴ μόνον διὰ τὴν κάθαρσιν τῆς καρδίας καὶ τοῦ νοῦς καὶ τὴν ἔνωσιν των μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀδιαλείπτου νοερᾶς προσευχῆς. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν ἀργότερον μεταλαμπαδευταὶ τῆς ἠσυχαστικῆς παραδόσεως εἰς τὴν πατρίδα των, ἐνῶ ἄλλοι προσήνεγκον ὑπηρεσίας εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ὡς Ἱεράρχαι καὶ Πατριάρχαι αὐτῆς, ὡς ὁ προκατόχος τῆς ἡμετέρας Μετριότητος ἅγιος Φιλόθεος Κόκκινος,

συγγραφεὺς τοῦ βίου τοῦ καυχήματος τῆς Ὁρθοδόξου οἰκουμένης ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τὸν ὁποῖον ἐσχάτως ἀνακαλύπτει, ἀναγινώσκει καὶ ἀγαπᾷ καὶ ἡ λογοκρατούμενη Δύσις.

Δοξάζομεν τὸν Θεὸν δι' ὅσα νῦν βλέπουν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἰς τὸ ἱερὸν σκῆνωμα τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος καὶ τῆς Σκέπης τῆς Θεοτόκου. Εἶναι ἀξία θαυμασμοῦ ἡ ἀναστήλωσις τῶν ποτε ἠρειπωμένων κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἡ χαρακτηρίζουσα τὴν Ἁγίαν Ὁρθοδοξίαν ἐκφραστική, ζῶσα καὶ δυναμικὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῆς μοναστικῆς Ἀδελφότητος "ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ" καὶ ἡ προσπάθεια στερεώσεως τῆς μοναστικῆς ζωῆς εἰς τὰ ἀρραγῆ θεμέλια τῆς ὑπερχιλιετοῦς ἀγιορειτικῆς πνευματικῆς παραδό-σεως.

Ταῦτα πάντα φυσικῶς δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθοῦν ἄνευ κόπου πολλοῦ καὶ προσπαθειῶν τοῦ Προεστῶτος καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, ἀλλὰ καὶ ἀσφαλῶς τῆς εὐλογίας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἔχει ὑπὸ τὸ μαφόριόν της τοὺς κατοικοῦντας ἐνταῦθα. Ὅθεν, ἐπαινοῦμεν τὰ ἔργα καὶ τοὺς κόπους καὶ τὸν πόθον σας νὰ ζήσητε ἀσκητικῶς καὶ κοινοβιακῶς εἰς τὸ δεδοκιμασμένον περιβάλλον τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Συνεχίσατε, λοιπόν, τὸν μοναστικὸν ἀγῶνα σας, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, τηροῦντες τὰς ἐπιταγὰς τῆς μοναστικῆς πολιτείας, ἀφοσιούμενοι εἰς τὸ ἀμιγῶς πνευματικὸν ἔργον σας, ἀποφεύγοντες πᾶν τὸ ἀπάδον πρὸς τὰς μοναστικὰς ἐπαγγελίας ὑμῶν, πᾶσαν ἀνάμιξιν εἰς τὰ πράγματα τοῦ καταργουμένου αἰῶνος τούτου, ὥστε νὰ δίδετε καὶ εἰς τοὺς πολυπληθεῖς προσερχομένους ἐνταῦθα ἀγαπητοὺς προσκυνητὰς μίαν μαρτυρίαν αὐθεντικῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως, καὶ νὰ ἀφυπνίζητε καὶ νὰ ἀνάπτητε τὸν πόθον τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων.

Ἡ δὲ χάρις καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου, ταῖς πρεσβείαις τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος, εἶησαν μετὰ πάντων ὑμῶν, τῶν πιστῶν καὶ ἀφωσιωμένων τέκνων τῆς Κυρίας Θεοτόκου καὶ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀμήν.